

עכשיו, א"כ האם כל מקרי האבות צריכים שימצאו בכניס? למשל אם גוך ישא גוצה וכה כמשך דורות, אזי בדרך הטבע הכנים אח"כ יהיו גוצים למדי [אם נסכים לדבר זה שהוא מוכרח שלא ישתנה, כמו שאין אנו מוציאים שבני"א וילדים סוס ממש], האם נאמר כי בעובר מחחילה היו החלקים (כדרישן) המגדלים ומצמידים הרבה, אלא שאח"כ משתנים בו מפני שאבותיו גוצים. הן יש טוענים כי מה שנישתנה במקרה באב לא יוליד כמותו כלל, אבל אם גם נניח שיליד כמותו, האם העובר יעבור את דרך השינוי שעבר האב? ומה הכרית אותו לאמר אבסורד כזה? מפני שהיה חפץ לאמר כי באופן כזה התפתחו כל החיים מחחילה.

ובאן אני שואל, למה לא יאמר כי התפתחות זו שבעובר מהלך טבעי הוא

אשר עדיין לא נתגלה לנו סבתו, וזה שאנו מוציאים מינים שונים בין פעלי החיים עד האדם בכלל, היינו משום שמחחילה היו כאלה אשר לא עברו את כל מהלך ההתפתחיות בעיבורם ונשארו כאמצע, וכה נבדלו המינים זה מזה, וא"כ נפל פיתא בכורא כי באופן כזה אין שום שייכות כללי לחשכות זמנים. ואם בפרטי הסכות המסכות את ההתפתחות שבעובר יש סיכות (ואכר בלשון הפשט של בעל הכמה הטבע - אזי לאותה חכמה אם לא יגיע מזה לראות את מעשי ה', הרי אין כאן אלא טפשות של נגיפות פריקת עול) גם להם סכות טבעיות, הרי במקרים שחלים בהם בהכרח תופעל ההתפתחות שבעובר, ומה השינויים כמסוככים בסוף דריינו המינים. (נ"ע סתב מאגרות ח"ד נמר 1357).

בהנחת ובאשר לומר המוסר

בי"ד יום ב' תולדות תשי"א בני ברק

אחי הנאמנים, יהי ד' עמכם ויעליחם מאד.

אם כי כדרכי טרוד אנכי עד מאד, וכפרט כי ב"ה התחלתי כמה שעורים לכמה חבורות בישה"ק כרמכ"ן ובמהר"ל ועוד, ורוב היום אני עסוק בזה לבד, נוסף על אשר קדם לי (אני ב"ה) שבע רצון מזה מאד, כי בזה סוף סוף זיכני השי"ת לעסוק קצת בקביעות עם חברים וידידים יחד, לא ימנע השי"ת את חסדו זה ממני בעזה"ר ל"א), מ"מ גם כעת חצ"י אצלכם, וכרגעים חודרים מחשבותי עמכם. אמנם הפעם הנני דואג מאד, כי אין לי שום ידיעה מכם מכל הנעשה והנשמע בכלל וכו'.

הלא כל כך הרבה דברים יש בעבודת ה' הגלויה (פי' בחיות הנגלה) עבודת הלב ולדבקה בו יתברך מבלי הסתכל במופלא, כמוכן כשנמראה בעה"י ונה"י יחד כל נמנע מבא בדברים בעינינום עמוקים ונשתדל בע"ה לרדות צמאונך אל הברור הגמור כאשר אנחנו דרכנו תמיד ב"ה.

ראה נא עד כמה הריעישו חז"ל והזהירו מלעסוק בסתרות שלא לכא ח"י לקצץ בנטיעות (ע"י חגיגה יג, א), וכדבר הפילוסופיה מצינו להגר"א ז"ל (יוד"ס קט) שכתב על חד מגדולי גאוני קמאי "הפילוסופיה הארורה הטעתו" דייק נא במלים הללו והרי דברים ק"ו אם בגדולי גדולים נאמר כך מה נענה אנך שאף לקטני קטנים לא הגענו, א"כ המכשול ודאי והמועלת איננו אפי' בנדר ספק.

הנני מקוה לשמוע ממך בשורות טובות והנני חותם באהבה עות, שלך רבך.

אז"י אציעור דעספפער

בי פרבות לטענת הדשתלשלות

הראיות הגיאולוגיות. כל השינויים הגיאולוגיים, מצב לחץ האוירי משתתף מאד בסביבותיהם. נקח משל מהמורגל אצלנו: סיר הכשר עומד ע"ג האש, אם פתוח הוא הבישול לוקח כ"כ זמן, ואם מכוסה - פחות, ואם הוא סגור (סיד לחץ) מתכשל בחלק קטן מן הזמן. זהו בשינוי שבא ע"י בישול, אם המצב שאין מקום לחום לצאת. ויותר מזה בשינוי שעיקרו בא ע"י לחץ. ודענו ברור שנושתנו מצבי האויר, גם בהם חלו ידי ההשתלשלות, אם גם הסכות לא נודעו לנו.

ויותר מזה, הנה יש ראיות שהשינויים היו פתאומיים, באופן של תהפוכות, שהרי אנו מוצאים דוקא במקומות הקרים ביותר כחך הקרח גופות של חיות שלפי עניינם לא חיו אלא באקלים חם יותר, וכיין שמצאו לא רק עצמותיהן אלא גם גופות עם בשר, הרי ברור שהקור התהוו בזמן קצר מאד לפי הערך, ותהפוכות אוריים כאלה בהכרח עושים שינויים בלחץ האטמוספרי. א"כ איך נוכל למדוד את משך זמן השינויים ע"פ מצב האטמוספרי שלנו?

הראיות מהתפתחות העובר. אני תמה מאד איזה יסוד יש לזה, שהשינויים שהיו בהשתלשלות דורות שעברו צריכים לימצא גם בעובר. הלא הם בעצמם טוענים שפרטי ההשתלשלות כאו במקרה ולאט לאט הגיעו למצב שאנו רואים